

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): árto, aītome, trémeš, *oyibalts
Arrieta: aītolabáko, trémeš
Bakio: aītolabáko, treméš, oyibalts
Bermeo: oyibálts, aītó
Berriz: trémeš, árto
Bolibar: trémeš, aītópił, aītóoyí
Busturia: aītóopil, *treméš, *oyibalts
Dima: árto (?), trémeš
Elantxobe: ártoi, trémeš, *oyibalts
Elorrio: árto, laþáopil, *oyibalts, *tréméš
Errigoiti: éyspeko (?), aītolabáko, *treméš
Etxebarri: opil (?), *oyibalts
Etxebarria: árto, trémeš, *mókots
Gamiz-Fika: treméš, opíł
Getxo: *oyibaltsa
Gizaburuaga: trémeš, árto, *oyibalts
Ibarruri (Muxika): trémeš, *oyibalts
Kortezubi: trémeš, aītó, *oyibalts, *éyspeko aītó
Larrabetzu: ópil, árto, trémeš
Laukiz:
Leioa: éyspeko aītó, éyspeko lúki, aūtsáspliko lukie (mark.), oyibaltsa
Lekeitio: oyísalaya, oyíartu, *tréméš
Lemoa: árto, *tréméš
Lemoiz: *treméš
Mañaria: oyílats, árto, *tréméš
Mendata: aītó, oyibalts, treméš, *éyspeko aītó
Mungia: oyibalts, aītosoñteko, *treméš
Ondarroa: treméš, árto
Orozko: oyíarto, kumújna, *tréméš
Otxandio: trémeš
Sondika: áyspeko aītó
Zaratamo: trémeš, árto, ópil
Zeanuri: trémeš, ópil
Zeberio: trémeš, *ópil
Zollo (Arrankudiaga): trémeš, árto, ópil, ártokume, aīto opile (mark.), kumújne
Zornotza: árto, oyitrémeš, *oyibalts

Araba

Aramaio: aītoópil, trémeš
Gipuzkoa
Aia: aītóopíł
Amezketa: otás, aītó
Andoain: aītó

Araotz (Oñati): baśílue, trémeš, árto
Arrasate: paśílora, aītome, *treméš
Arroa (Zestoa): *oyibélts
Asteasu: aītó, oyíerés
Ataun: aītokokól, aītokokoló, *otás
Azkoitia: oyibélts
Azpeitia: násaki
Beasain: aītó, *otás
Beizama: aītó
Bergara: baśílora, trémeš, árto
Deba: aītó
Donostia:
Eibar: aītó, treméš
Elduain: aītó, tořta
Elgoibar: aītó
Errezil: otás, aītó
Ezkio-Itsaso: aītó, otás
Getaria: aītóeré
Hernani: aītó
Hondarribia:
Ikaztegieta: aītóoyí
Lasarte-Oria: aītó, *oyibélts
Legazpi: aītóa (mark.), otás (mark.)
Leintz Gatzaga: árto, oróts, oyípañlora, tſitſíkjoyi
Mendaro: aītó
Oiartzun: aītó
Oñati: baśílao, trémeš
Orexo: súpko árto, ótaš
Orio: aītó
Pasaia:
Tolosa: aītóeoší
Urretxu: sikirjo oyí, násaki, aītóeré, *otás
Zegama: aītó, otás

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: bázlea (mark.)
Alkotz: ártoa (mark.)
Aniz: aītó
Arbizu: oyía násitakuá (mark.), ártua (mark.)
Beruete: aītó, sústupíł
Donamaria: oyílats, oyibéltsa (mark.), aītó
Dorrao / Torrano: síkijoyí, baśaló, aītó
Erratzu: eřesa, aībóřoa (mark.), aītó
Etxalar: aītó, oyibéltsa (mark.), *eřesa
Etxaleku: ártoa (mark.), *eřesa (mark.)
Etxarri (Larraun): aītó, *otás

Eugi: mestúre
Ezkurra: aītó, oþiláts, oyibélts
Gaintza:
Goiuzueta: aītó, aītolaþekó
Igoa: aītó
Jaurrieta:
Leitza: súpekoařtúa (mark.), oyibélts, aītó
Lekaroz: eřesa, árto, aītópil
Luzaise / Valcarlos: eřesa
Mezkritz:
Oderitz: aītó
Suarbe: árto
Sunbilla: eřesa, aītua (mark.)
Urdiain: náskiddá (mark.)
Zilbeti:
Zugarramurdi: aītó

Lapurdi

Ahetze: *méstura
Arrangoitze: oyibélts, aītóeré, *méstura
Azkaine: eRéja
Bardoze: mésztyra
Beskoitze: mésztyra, oyíkomple, *oyibélts
Donibane Lohizune: aRtoboríł
Hazparne: áRto, eRéja, *oyibélts
Hendaia: aRtúa (mark.)
Itasú:
Makea:
Mugerre: eřesa, mésztyra
Sara: *oyibéltsa (mark.)
Senpere:
Urketa: mésztyra
Uztarizte: *méstura

Nafarroa Beherea

Aldude: oyibélts, aītó
Arboti: oyibéltsa (mark.), mésztyra
Armendarizte: aītóopíł
Arnegi: mésztyra, árthó
Arrueta: mésztyra (mark.), *oyibéltsá, *eřesa (mark.)
Baigorri:
Bastida: mésztyra
Behorlegi: sempóř, mésztyra
Bidarrai: mésztyra, *oyibéltsa (mark.)
Ezterenzubi: sempóř, mésztyrophíl
Gamarre: mésztyra
Garrüze: mésztyra
Irisarri: aRtóopil, *méstura

Izturitze: mésztyra
Jutsi: semphor, mésztyra, *thyna, *thona
Landibarre: senphór
Larzabale: mésztyra, oyibélts, *semphořa (mark.)
Uharte Garazi: mésztyr, árto, aītóopil, *oyibélts
Zuberoa
Altzai: biandá, mésztyá
Altzürükü: mésztyá (mark.), oyibjánanda (mark.), oyibéltsa (mark.), bjánanda (mark.) (?)
Barkoxe: pastétř
Domintxaine: tálo, mésztyra
Eskiula: bjánanda (?), mésztyá (mark.) (?), pástetř (?), oyibéltsa (mark.)
Larraine: mésztyá, *bjánanda
Montori: paštetř, mésztyá, bjánanda
Pagola: mésztyá
Santa Grazi: bjánanda
Sohüta: bjánanda
Urdiñarbe: biánda, oyibéltsa (mark.)
Ürrüstoi: mésztyá

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Altzürükü (Z): oyibéltsa (mark.)
Araotz (Oñati) (G): árto
Arrueta (N): *eřesa
Bakio (B): oyibalts
Bergara (G): árto
Bolibar (B): aītóoyí
Busturia (B): *oyibalts
Donamaria (N): aītó
Dorrao / Torrano (N): aītó
Elorrio (B): *tréméš
Erratzu (N): aītó
Eskiula (Z): pástetř, oyibéltsa (mark.)
Ezkurra (N): oyibélts
Larrabetzu (B): trémeš
Leintz Gatzaga (G): oyípañlora, tſitſíkjoyi
Leioa (B): oyíbaltsa
Lekaroz (N): aītópil
Mendata (B): treméš
Montori (Z): bjánanda
Uharte Garazi (N): aītóopil
Urretxu (G): aītóeré
Zaratamo (B): ópil
Zollo (Arrankudiaga) (B): ópil, aīto opile (mark.), kumújne

1957. Mapa: pan de comuña / pain de méteil / wheat and bran bread

GALDERA: 51100 ALG: 748

ogibeltz
mestura
zenpor
zikiogi
otas
ogilatz
bianda
tremes
erresa
naski
(-) arto (-)
kumuña
(-) opil
basillo(ra)
thuña
bestelakoak

- Arto-irinaz edo arto-irinari gari-irina gehituta egiten den janariaren izena bildu da. Zenbaitetan ezin izan da zehaztu. Herri batuetan, Diman, adibidez, “árto” jaso da, baina arto-irinari gari-irina gehituz egiten zela azaldu du lekuoak. Era berean, Lemoan, “árto” jaso da eta *arto...* *arto-urune da...* *artó-urunegas íten da* másea da íten da gero érre azaldu du. Hala ere, beste zenbaitetan ez dira osagaiak zehaztu eta jasotako erantzunak onartu egin dira.

- **Bestelakoak:** arborroa (Erratzu), euspeko luki (Leioa), mokotz (Etxebarria), ogia nasitakua (Arbizu), ogikonpiple (Beskoitz), ogisalgau (Lekeitio), orotz (Leintz Gatzaga), paxtetx (Montori), paztetx (Barkoxe, Eskiula), talo (Dominxaine), torta (Elduain).

Getxo: *Oixe,ogi-urune besto batzukas nastata, ori edo orregas. Gerra denporan ori yaten gindun guk. Emon ite oskun ogibeltza. Gari egote san gitxi te, senteno edo.*

Leioa: *“Autzaspiko lukie” esaten geuntzen guk txikitán. Beko surten sube in da garbitu a, ladrillu garbies. Etxebarri:* Ogibeltza gerra ostien jan du. Dana seixe, birseixe ta...astaute.

Zeanuri: Eite san garieri saye kendu barik dana batera in. Baitik ondo pasau barik. Eite san geau aprobetxatako.

Eibar: Gerratian bai, bellotia sartze eutzen... txarra, karretillian erroberian morukua! A bai goorra! Gu k e eskasia eon sanian patatia sartze euntzaun, da patatia ona da, eh? Arrotu eiten dau... gerra ostian.

Elgoibar: *Iten basian zortzi ogi, ba, iru artó [labealdi berean].*

Muguerre: Mestura arto-irinaekin eta hobia zen ogi-irin poxi batekin.

Ezterenzubi: Aditu dut ba lusagarra eman ta... Senporra bazen, bi klasa bazen zenporrian: uste dut ogiari irina kendu eta xikorraekilan, zahiain eta zeren artian bada xikorra. Gu k xikorra igortzen ginien zahiaekilan eta zonbaitek haekin iten zuten zenporra hemen eta ikhusi dut Espanako aldian, hemen Orbaizetan, Iriberrin deitzen zuten “garibeltza” eta hori, ‘le sarrasin’, iten zuten emen.